

Види булінгу:

- ❖ **фізичний:** штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, «сканування» тіла, нанесення тілесних ушкоджень;
- ❖ **економічний:** крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей;
- ❖ **психологічний:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж;
- ❖ **сексуальний:** принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи психологічного характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти;
- ❖ **кібербулінг:** приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв;

Пам'ятка для батьків

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'я потерпілого.

Типові ознаки булінгу (цькування):

- **систематичність** (повторюваність) діяння;
- **наявність сторін** – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігач (за наявні);
- **дії або бездіяльність кривдника** наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Типові форми булінгу (цькування):

- систематичні кепкування з будь-якого приводу;
- задріство;
- фізичні і психічні приниження;
- різного виду знущання;
- бойкот та ігнорування;
- псування особистих речей та ін.

Конфлікт	VS	Булінг
<ul style="list-style-type: none"> • Одноразовий, неповторюваний акт • Незгода, розбіжність думок • Рівність сил здатність кожної зі сторін впливати на процес конфлікту 		<ul style="list-style-type: none"> • Тривалі, повторювані дії • Агресивна поведінка з метою завдати шкоду та принизити • Нерівність сил різниця у фізичному стані, рівні соціально-психологічної адаптованості, стані здоров'я

Не кожен конфлікт є булінгом.

Ситуація, коли одна дитина штовхнула іншу без наміру завдати шкоду - **не є булінгом.**

Ситуація, коли дитина навмисно фотографує однокласників в роздягальнях та шантажує або поширює ці фото з метою приниження - **є булінгом.**

Булінг

- фізичне насильство (штовхання, підніжки, бійки, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень)
- психологічне насильство (поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, образливі жарти)
- економічне насильство (крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей)
- сексуальне насильство (прізвиська та образи сексуального характеру, погрози)
- кібербулінг (цькування за допомогою мобільних телефонів або в інтернеті)

НЕ Булінг

- фізичні ушкодження, спричинені випадково (під час змагань, гри, тощо)
- необразливі жарти, емоційна спроба вирішити конфлікт, гучні суперечки
- випадкове псування речей
- залицяння (знаки уваги, прийнятні стосунки)
- спори, словесні перепалки, поодинокі образливі коментарі в соціальних мережах

Булінг має систематичний характер та спрямований на приниження жертви.

Соціальна структура булінгу

Агресор (булер, булі) - він відчуває сильну потребу панувати й підпорядковувати собі інших учнів

Жертва - діти, які вразливі, замкнуті й соромливі; вони часто тривожні, невпевнені в собі, та мають низьку самооцінку

Спостерігач – не втручається в процес булінгу

Якщо ваша дитина стала жертвою булінгу

- ✓ Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину;
- ✓ Поговоріть з дитиною, дайте їй зрозуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти;
- ✓ Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації;
- ✓ Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (психолог, вчителі, керівництво школи, старші учні, батьки інших дітей, охорона)
- ✓ Повідомте керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання;

Підтримайте дитину в налагодженні стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може зайняти деякий час.

Батьки

МАЮТЬ ПРАВО:

отримувати інформацію щодо надання соціальних і психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування); вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;

ПОДАЮТЬ:

керівництву або засновнику закладу освіти заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу

СТРІЯЮТЬ І ВИКОНУЮТЬ

у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування). Рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ У РАЗІ БУЛІНГУ?

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ 102

НАЦІОНАЛЬНА ДИТЯЧА "ГАРЯЧА ЛІНІЯ" 116 111

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ

ГАРЯЧА ЛІНІЯ З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬСТВУ 116 123

ЦЕНТР НАДАВАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ 0 800 213 103

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ ЮВЕНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

ХТО І ЯК НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БУЛІНГ?

Хто несе відповідальність?

- діти, які досягли 16 років;
- батьки або особи, які їх замінюють у випадку, коли дитина, яка вчинила булінг, не досягла 16 років;
- керівник закладу освіти у разі неповідомлення уповноваженим підрозділом органів національної поліції України про випадки булінгу (цькування);
- учасники освітнього процесу.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- ✓ штраф 850 - 1700 грн. або від 20 до 40 годин громадських робіт
- ✓ групою осіб або повторно (протягом року) - штраф 1700 - 3400 грн. або від 40 до 60 годин громадських робіт
- ✓ вчинення малолітніми або неповнолітніми особами віком 14 - 16 років - штраф на батьків 850 - 1700 грн. або від 20 до 40 годин громадських робіт
- ✓ вчинення малолітніми або неповнолітніми особами віком 14 - 16 років групою осіб або повторно - штраф на батьків 1700 - 3400 грн. або від 40 до 60 годин громадських робіт
- ✓ неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділом органів Національної поліції про випадки булінгу - штраф 850 - 1700 грн. або 1 місяць виправних робіт з відрахуванням до 20% заробітку

